

CEPOR

Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

 CENTAR ZA FRANŠIZU
Centra za poduzetništvo Osijek

Okrugli stol

Povećanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva u EU kroz izgradnju franšize

dr.sc. Mirela Alpeza

Organizatori:

CEPOR – Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva

Centar za franšizu Centra za poduzetništvo Osijek

Hrvatska franšizna udruga

Franšiza

CEPOR

Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Model rasta poduzeća koji značajno smanjuje neizvjesnost u najrizičnijim fazama rasta:
 - pokretanju poduzeća
 - fazi brzog rasta

Franšiza u SAD

CEPOR

Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- 2.500 davatelja franšize
- 900.000 franšiznih lokacija
- 75 djelatnosti
- 9,5 milijuna ljudi zaposlenih
- Ukupan prihod: 850 milijardi dolara
- 4% malih poduzeća u SAD-u su franšize
- Prosječno ulaganje u kupovinu franšize, uključujući nekretninu je oko \$250.000
- Prosječna dužina ugovora – 10 godina
- Najveći davatelj franšize: McDonald's

Franšiza u SAD – problemi

CEPOR

Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Istraživanje International Franchise Association (IFA)
 - u 2010. godini kreditiranje primatelja franšize smanjeno za 40-50%
 - ograničen pristup financijskim sredstvima za financiranje rasta (42% davatelja franšize)
 - 33% davatelja franšize u SAD-u u 50% slučajeva nisu sklopili ugovor s potencijalnim primateljima zbog nemogućnosti financiranja
- Franchise Business Lending Summit (2011)
 - policy preporuke
 - lakši pristup financijskim sredstvima za kupce franšize

Franšiza u EU

CEPOR

Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- 10.000 franšiznih sistema
- 80% franšiznih sistema u EU su originalno franšize iz EU
- 66% američkih franšiza koje nisu prisutne u EU planiraju ekspanziju u EU

Zanimljivost:

- u posljednjih 10 godina franšiza u UK bilježi rast za 44%
- McDonald's u EU – više prihoda nego u SAD-u

Top 100 franšiza u EU

- pregled

CEPOR
Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

Ranking	Naziv franšize	Zemlja porijekla	Djelatnost
1.	7-Eleven	SAD	Convenience Stores
2.	Subway	SAD	Sandwich Bar & Coffee Shop
3.	McDonald's	SAD	Restaurants
6.	Spar	Nizozemska	Convenience Stores
7.	Europcar	Francuska	Automotive Renting & Leasing
10.	Mexx	Nizozemska	Clothing & Footware
16.	Re/max	SAD	Real Estate
19.	Fornetti	Mađarska	Food: Distribution
20.	Benneton	Italija	Clothing & Footware
24.	Bata	Češka Republika	Clothing & Footware
149.	Berlitz	SAD	Edukacija
195.	Tony & Guy	Velika Britanija	Hairstyling & Cosmetics

Usporedba franšize u Hrvatskoj i EU zemljama

CEPOR

Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

	Ukupan broj franšiznih sistema	Broj domaćih franšiza	Broj franšiznih lokacija	Broj zaposlenih
Hrvatska	170	35	1.000	16.500
Mađarska	341	240	18.000	100.000
Italija	870	835	53.000	180.500
Slovenija	107	52	1.500	6.900
Poljska	565	410	26.600	350.000
Francuska	1.370	1.220	51.600	690.000

Izvor: European Franchise Federation, rujan 2010.

Istraživanje: Perspektive razvoja franšiznog poslovanja u Hrvatskoj

CEPOR

Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Cilj: identificirati prepreke razvoja franšiznog poslovanja u Hrvatskoj
- Istraživanje proveo: prof. Ilan Alon (USAID) u suradnji s Centrom za franšizu Centra za poduzetništvo Osijek

Identificirane prepreke

CEPOR

Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Nepoznavanje instituta franšize i njenih mogućnosti
- Nedostatak prakse i povjerenja
- Nepostojanje zakonske regulative
- Slabo funkcioniranje pravnog sustava

Odvjetnici

- Malo i nerazvijeno tržište kupaca franšize
- Nepostojanje specijaliziranih financijskih proizvoda
- Visoka inicijalna ulaganja

Bankari

- Nepoznavanje područja s pravne i ekonomske strane
- Malo primjera dobre prakse u Hrvatskoj
- Tradicija, predrasude
- Nedostatak konzultanata za projektiranje franšiza

Konzultanti

Otvorena pitanja

CEPOR

Centar za razvoj malih i srednjih
poduzeća i poduzetništva

- Zakonodavni okvir za franšizno poslovanje u Hrvatskoj
- Problem statističkog praćenja franšize u Hrvatskoj
- Poseban kreditni program za financiranje franšiznog poslovanja
- Potpora države rastućim poduzećima koja primjenjuju franšizu
- Jači naglasak na franšizno poslovanje u formalnom obrazovanju

